Ankenævnet *for* Forsikring

Den 23. maj 2018 blev i sag nr. 91655:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S

Farvergade 17

1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har husforsikring i LB Forsikring A/S. Han klager over, at selskabet har afvist at dække en anmeldt rørskade, og at det samtidig har taget forbehold for dækning af fremtidige skader på en del af rørinstallationen.

Klageren har anmeldt et brud på et rør under gæstetoilettet, og at rørinstallationen, der fører fra gæstetoilettet til teknikrummet i et udhus, også bør udskiftes.

Selskabet har dækket udbedringen af rørbruddet under gæstetoilettet. For så vi angår rørinstallationen fra gæstetoilettet til teknikrummet, har selskabet anført, at en trykprøve har vist, at der ikke aktuelt er dækningsberettigende skader på installationen. Selskabet har bl.a. anført, at

rørinstallationen er gammel, slidt og har udlevet sin levetid, men at det ikke dækker udgifter til at forebygge skader.

I klageskema af 4/12 2017 samt supplerende redegørelse til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "Nærværende sag drejer sig om, hvorvidt Lærerstandens Brandforsikring i forbindelse med udbedring af en dækningsberettiget rørskade i gulvet i husets gæstetoilet/badeværelse har pligt til at udskifte en tilstødende rørføring, som selskabet ud fra en faglig vurdering betegner som 'rusten/slidt/tæret.
> Vi mener, der er tale om en dækningsberettiget følgeskade, der er dækket af forsikringen.
> Selskabet mener, der er tale om en forebyggende foranstaltning, der ikke er dækket af forsikringen, jfr. Vilkårene for Husforsikring punkt 10.1.a. ctr. 10. 2. a.
> …
> Den manglende udskiftning af den tilstødende rørføring har resulteret i indføring af en ændring af policen for Husforsikring, der lyder som følger:
>
> 'Forsikringen dækker ikke skader, eller skader i forbindelse med brud på ældre skjulte rør, fra gæstetoilet til teknikrum'.
>
> Det er vores opfattelse, at den nævnte rørførings tilstand er en dækningsberettiget følgeskade, jfr. Vilkårernes punkt 10.1. a. der lyder som følger:
>
> 'Forsikringen dækker:
>
> a. Alle utætheder, der opstår i bygningens skjulte rør og kabler, **og skader der breder sig derfra**'.
>
> Vi henviser i den forbindelse til selskabets instruks på egen hjemmeside under overskriften: 'Skjulte installationer i dit hus', hvor man netop fremhæver den problemstilling, 'at det kan være svært at opdage utætheder og mindre skader, og at de ofte først bliver synlige, når problemet har udviklet sig til alvorlige skader'.
>
> Det fremhæves i samme forbindelse, at 'fugtskader og utætte vand- og varmerør er dem, der sker hyppigst, og det er også de dyreste at udbedre, **da følgeskaderne ofte er meget omfattende**'.
>
> Det må heraf udledes, at følgeskader er almindeligt forekommende.
>
> Vi henviser i den forbindelse til, at det i selskabets brev af 2. august fremgår, at den faglige vurdering hviler på besigtigelse af et mindre lodret rørstykke, der efter VVS-firmaets vurdering var/er rusten/slidt/tæret.
>
> Det nævnte rørstykke befinder sig netop i nærheden af det opståede brud og har derfor efter al sandsynlighed været påvirket af den rørskade, som det tog månedsvis at udbedre, bl. a. fordi, der var store mængder fugt i vægge og underlag, der skulle uddrives, inden gulvet kunne lukkes. Udsivningen kan meget vel have stået på i længere tid.
>
> Det er efter vores opfattelse overvejende sandsynligt, at det omhandlede rørstykke (muligvis rørføring som sådan) har været påvirket af fugt i længere tid, og at det har ført til rustangreb/tæring.

Selskabets forbehold omfatter de rør, der forbinder gæstetoilettets rørføring med det teknikskab, der er placeret i en tilbygning til husets carport. Der er tale om en afstand på ca. 10 meter. Det er kun det mindre lodrette rørstykke, der befinder sig under gæstetoilettets gulv (inden for husets sokkel), resten af rørføringen løber uden for soklen og er ikke blevet undersøgt af selskabet.

Selskabet bestrider på den ene side, at den omhandlede rørføring er defekt. Der er ifølge selskabets iagttagelser ingen utætheder, men rørføringen er gammel og 'tæt på at have udlevet sin levetid'.

Selskabet pointerer, **at man ikke dækker skader, som 'man ved, vil ske i fremtiden'**.

Vi undrer os over den form for argumentation.

Vi har i 2008 tegnet en husforsikring, der omfatter et hus fra 1972. Alle skjulte rørføringer er formentlig mærket i et eller andet omfang af tidens tand. Det er netop derfor, vi har tegnet en udvidet rørskadeforsikring. Hvis den i sagen omhandlede rørføring er særligt påvirket af rustangreb og tæring (og det mener LB tilsyneladende), så taler sandsynligheden for, at det skyldes påvirkning fra den forsikringsberettigede skade.

Hvad skulle ellers have påvirket rørføringen i en sådan grad, at den ifølge selskabets vurdering skal skiftes nu?
…
Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Vi mener, at selskabet i konsekvens af ovennævnte sagsfremstilling med Supplerende redegørelse er forpligtet til at udskifte den rørføring der er til hinder for at der kan tegnes en Husforsikring hos LB uden forbehold."

Selskabet har i brev af 4/1 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagsfremstilling:
Vores medlem kontaktede os den 17. marts 2017, da familien havde konstateret, at der i løbet af natten var forbrugt 2 m3 vand. Der var således en klar formodning om, at der var en utæthed i et vandrør.

En VVS-installatør besigtigede samme dag huset og kunne konstatere, at der var brud på et skjult rør under gulvet på gæstetoilettet.

Den 22. maj 2017 kunne VVS-installatøren konstatere, at der var tale om så stor en lækage, at de foreslog, at vi tilkoblede en taksator til sagen. Senere den 6. juni 2017 konstaterede VVS-installatøren, at rørene generelt så slidte ud, hvorfor det ville være en rigtig god idé at få lagt nye rør lagt ned i forbindelse med udbedringen af den anmeldte vandskade. Det blev anbefalet at udskifte rørene helt ud til et teknikrum i et udhus, da rørene var i en sådan stand, at en ny rørskade kunne forventes.

Vores taksator besigtigede rørene sammen med VVS-installatøren samt vores medlems hustru. Hun blev ved den forbindelse orienteret om, at rørenes tilstand var således, at vi ville sætte et fremtidigt forbehold for dækning for skader opstået fra rørene på policen, såfremt rørene ikke blev udskiftet i forbindelse med udbedring af skaden.

Da vi ikke dækker forebyggelse af nye skader, ville udgiften til at lægge nye rør skulle afholdes af vores medlem selv. Vores taksator aftalte derfor med vores medlems hustru og VVS-installatøren, at VVS-installatøren skulle fremsende et tilbud på udskiftning af rørene direkte til vores medlem og hans hustru. Vores medlems hustru fortalte ved samme lejlighed, at de havde hjemtaget lån, da de i forbindelse med udbedringen af badeværelset ville lave nogle forbedringer på gæstetoilettet. VVS-installatøren fremsendte den 19. juni 2017 tilbud på udskiftning af rørføringen til vores medlems hustrus mailadresse.

Vores medlem kontaktede herefter VVS-installatøren og oplyste ham om, at de ikke ønskede rørene udskiftet. Vores taksator stoppede i samme forbindelse udbedringsarbejdet, da han ville sikre sig, at vores medlem forstod, hvad dette kunne have af betydning.

Vores taksator kontaktede den 21. juni 2017 vores medlem pr. telefon. Han oplyste på vores medlems telefonsvarer, at såfremt medlemmet fastholdt at de ikke ønskede rørene udskiftet, så ville det medføre et fremtidigt forbehold på policen. Vores medlem svarende senere samme dag pr. SMS, at de ønskede arbejdet færdiggjort hurtigst muligt. Til VVS-installatøren skrev vores medlem den 22. juni 2017 'Jeg har i går meddelt … (red. LB Forsikrings taksator), at vi ønsker arbejdet færdiggøres hurtigst muligt. Vi ønsker således ikke at gøre brug af fremsendte tilbud'. Arbejdet med genopbygning efter skaden blev herefter genoptaget.
…
Den 13. juli 2017 skrev vores afdeling for Risikotilpasning og Skadeforebyggelse til vores medlem, at de slidte rør udgjorde en så stor risiko, at vi måtte indsætte følgende klausul på policen *'forsikringen dækker ikke skader, eller skader i forbindelse med brud på ældre skjulte rør fra gæstetoilet til teknikrum'*
…
Argumentation:
Vores medlem anmeldte en skjult rørskade under gulvet på gæstetoilettet. Vi anerkendte skaden som værende dækningsberettigende og dækkede udgifter til udbedring af skaden.

I forbindelse med skadeudbedringen kunne VVS-installatøren konstatere, at rørinstallationerne, der gik fra gæstebadeværelset, lodret ned i jorden, ud under huset og over til et teknikrum i et udhus var i så dårlig stand, at udskiftning var påkrævet. Rørinstallationen fra 1972 var gammel, slidt og havde udlevet sin levetid, hvorfor det må kunne forventes, at der uden en udskiftning af rørinstallationen vil være en væsentligt risiko for gentagne tilfælde af rørbrud.

Det fremgår af vores forsikringsvilkår pkt. 10.2.a, at vi ikke dækker udgifter til at forebygge. Vi dækker alene den direkte skade, hvorfor det var op til vores medlemmer selv, at sikre udskiftning af rørinstallationen.

Det er selvfølgelig helt op til vores medlem, i hvilket omfang familien vil vedligeholde deres ejendom og rørinstallationen heri. Det er herefter op til os at vurdere, om ejendommen er i en stand, som vi ønsker at forsikre uden forbehold.

Da vi ikke ønsker at tage risikoen for fremtidige rørskader opstået på den omhandlende rørinstallation, indsatte vi med virkning fra 1. august 2017 et forbehold på policen, hvorefter vi ikke længere dækker skader på og fra den omhandlende rørinstallation.

Konklusion:
Den eksisterende rørinstallation var slidt og havde udlevet sin levetid. Dette var tillige årsagen til den anmeldte rørskades opståen og en forventelig følge af en rørinstallation fra 1972. Særligt af en rørinstallation, der er ført gennem jord.

Rørinstallationen var i en sådan stand, at denne burde have været udskiftet i forbindelse med udbedringen af den anmeldte skade. Dette ønskede vores medlem ikke, hvilket betyder, at der er en latent risiko for endnu en fremtidig skjult rørskade. Den risiko ønsker vi ikke at tage, hvorfor vi pr. 1. august 2017 tog forbehold herfor.

Vi har, jf. vores forsikringsvilkår pkt. 18.J, mulighed for sådanne tilretning af vilkårene for forsikringen frem til 30 dage efter erstatning er betalt. I nærværende tilfælde er erstatning til medlemmet selv samt betaling til fugttekniker, tømrerfirma og VVS-installatør sket i perioden 30. juli 2017 til 31. oktober 2017, hvorfor fristen for ændring af vilkår efter anmeldelse af en skade er overholdt."

Klageren har i brev af 29/1 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har ikke på nogen måde sandsynliggjort, at der var/er noget som helst i vejen med den rørføring, der går fra soklen ved gæstetoilettet til teknikskabet i skuret i forlængelse af carporten. Rørene har ikke været fritlagt ved opgravning, og man har i det hele taget ikke gjort noget som helst for på anden vis at dokumentere eller sandsynliggøre overfor os, at der er noget i vejen med rørene.

Selskabet har alene henholdt sig til rørenes alder og senest det forhold, at der er tale om en rørføring, der er ført gennem jord. Det er – efter vores opfattelse – ikke tilstrækkeligt til at udtale sig om rørenes beskaffenhed. Hverken selskabet eller vi kan i realiteten tage stilling til, om rørene er påvirket af den opståede lækage – en følgeskade – eller om de er ok.

Selskabet har – ifølge det for os oplyste – alene trykprøvet rørene. Trykprøven viser, at rørene ikke fejler noget, og det har vi så henholdt os til.

Det er vores opfattelse, at selskabet har forsømt sin pligt til på kvalificeret vis at undersøge, om der er følgeskader i konsekvens af den opståede lækage, som meget vel har kunnet stå på i nogen tid. Følgeskader er ikke usædvanlige. Selskabet burde derfor have fritlagt de omhandlede rør, hvis de havde på fornemmelsen, at der var/er noget i vejen med dem.

Vi har på vores side en opfattelse af, at det næppe kan komme bag på selskabet, at der er tale om ældre rør. Vi har netop forsikret huset, som det nu engang er – med den alder, det har.

Vi mener, at selskabet har været mere optaget af at sikre sig mod eventuelle fremtidige skader, end at undersøge, om deres umiddelbare vurdering af rørenes beskaffenhed var korrekt. En VVS-udtalelse ændrer ikke på dette."

6. 91655

Af klagerens anmeldelse af 17/3 2017 fremgår bl.a.:

> "Registreret af: medlem den 17.03.2017 kl. 6:41:44
> …
> **Uheldsbeskrivelse**
>
> | | |
> |---|---|
> | Interesse | Brud på rør |
> | Beskriv uheldet | Utæt vandrør, formentlig under badeværelsesgulv
Der er ifølge vandmåler brugt 2 m3 fra kl. 23 i går til kl. 6 i morges, imens familien har sovet." |

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf enkelte gengives nedenfor.

Af besigtigelsesrapport af 17/3 2017 fremgår bl.a.:

> "**Skadebeskrivelse**
> Brud rør i gulv i gæstetoilet. Der er meget fugt i gulvet og på ydersiden af soklen. Der skal bankes op i gulvet under toilettet da skaden er sporet dertil."

Besigtigelsesrapporten indeholder fotos af klagerens gæstetoilet og det øverste af rørinstallationen.

Af selskabets interne bygningsskaderapport fremgår bl.a.:

> *"… (Håndværkstaksator)* *30-05-2017 13:40:14*
> Der er lækage på vand i gulv under badekar. Der er gange af rotter kan man se. Afventer kloak og fugt. Vi skal ud i fliser i det stor badeværelse for at finde frisk rør.
>
> *… (Håndværkstaksator)* *06-06-2017 13:13:46*
> … rør er så slidt at det vil være en rigtig god ide at få nye rør ind til huset og udskiftning af de rør der er synlige. Er det noget i vil med i eller er det kun ejer. ?
> …
> *… (Kontortaksator)* *20-06-2017 12:27:32*
> Vedrørende fremtidig risiko/forbehold:
>
> [Bygningstaksator] ringer:
> Fjernvarmerør er blotlagte i.fm. udbedring af skaden. De er meget dårlige men ikke utætte. De er ikke dårlige som følge af det dækningsberettigede rørskade.
>
> Fjernvarmeledningerne løber ud i jord og frem til et teknikrum i en anden bygning.
> Man kan ikke blot skifte den blotlagte del af ledningerne, men det er nødvendigt at grave ledningerne op og hugge op i betongulvet i teknikrummet for at udskifte ledningerne.
>
> Medlemmet vil ikke selv deltage i at udskifte de ikke skadede dårlige ledninger.

Spørgsmålet er om policen skal påføres et forbehold, for fremtidige skader på fjernvarmeledningerne når medlemmet nu er bekendt med at de er dårlige.

Vender sagen med … i sanering.

[Bygningstaksator] bedes sende en beskrivelse af problematikken og estimere hvor stor en egenbetaling medlemmet vil få ved en udskiftning af fjernvarmeledningerne. Dette skal sendes til saneringsmappen, hvorefter de vil tage stilling til problematikken.
[Bygningstaksator] *21-06-2017 12:18:12*
Hej … (Risikoafd.)

Det haster. Jeg har stoppet arbejdet. De ville lave gulvisolering i morgen, da medlem ikke selv vil betale noget til at udskifte de rustne rør. Dette selv om de er oplyst om at der kommer en skade på et tidspunkt. (de har oplyst, at de har lånt ekstra penge i banken, til at lave brus i GT, men vil åbenbart ikke låne penge til disse rør).

Da vi banker gulvet op i deres gæste WC, kan man se at alle 5 føderør til varme og vand kommer ind i gulvet i gæste wc.
De er angrebet af rust, og vi har prøvet at grave langt ned i sandet, og rørene er dårlige hele vejen, det er ikke en følgeskade fra rørskaden. Det er gamle rør fra 1972.

Der må ikke laves skjulte samlinger. Samlinger skal laves over gulv. Det skal laves i pre. Isoleret Quartro-rør som er 16 cm. I diameter, de koster 1.556,- pr. lbm. netto indkøbspris ex.m., så det er dyre rør. Rørene kan kun købes i 10 - 20 -30 lbm.
Derfor er det dyrt.

VVS anbefaler at skifte rørene helt ud til teknikrummet, som er i et udhus, da der helt sikkert vil komme en rørskade på et tidspunkt.
Det koster 32.000,- in.m. hertil reetablering af fliser mellem hus og teknikrum, samt støbe en rende i betongulvbet i teknikrum. Ca. 37.000,- in.m. i alt."

Af forsikringsbetingelserne nr. 41-6. januar 2017 fremgår bl.a.:

"**10. SKJULTE RØR OG KABLER**
- del af modulet Stikledninger og rør

1. Forsikringen dækker disse skader:
Forsikringen dækker:
a. Alle utætheder der opstår i bygningens skjulte rør og kabler, og skader der breder sig derfra. Ved skjulte rør forstås rør skjult i vægge, skunkrum, slanger bag indbyggede hårde hvidevarer, krybekældre, under gulv eller indstøbt i gulv
b. Udgifter til at opspore utætheder dækkes, når sporingen er aftalt med os på forhånd
c. Skader konstateret og anmeldt i forsikringstiden
d. Skader der anmeldes indtil 6 måneder efter forsikringens ophør, medmindre anden forsikring er købt.

2. Forsikringen dækker ikke disse skader:
Forsikringen dækker ikke:

a. Udgifter til at forebygge
b. Råd-, svamp- og insektskade. Har du købt modulet råd, svamp og insekt, kan skaden være dækket under afsnit 11 og 12
c. Skade som følge af frost. Har du købt bygningsbeskadigelse, kan skaden være dækket - se afsnit 5.

…

18. GENERELT FOR ALLE DÆKNINGER

…

Opsigelse efter skade

Efter enhver anmeldt skade har både du og vi ret til at opsige forsikringen skriftligt med 14 dages varsel. Opsigelse kan ske indtil 30 dage efter, at erstatningen er betalt, eller skaden er afvist. LB Forsikring kan inden for samme frist ændre vilkår og pris."

Nævnet udtaler:

Selskabet har dækket udbedringen af et rørbrud under et gæstetoilet.

For så vidt angår rørinstallationen fra gæstetoilettet til et teknikrum i et udhus, har selskabet anført, at en trykprøve har vist, at der ikke aktuelt er dækningsberettigende skader på installationen. Selskabet har bl.a. anført, at rørinstallationen er gammel, slidt og har udlevet sin levetid, men at det ikke dækker udgifter til at forebygge skader. Selskabet har i forbindelse med skaden indføjet en klausul i policen, hvor der tages forbehold for fremtidige skader på rørinstallationen.

Klageren ønsker, at selskabet annullerer klausulen og dækker udskiftningen af rørinstallationen fra gæstetoilettet til teknikrummet i udhuset. Han har blandt andet anført, at behovet for udskiftning af rørinstallationen er en følge af den dækningsberettigende rørskade og har henvist til, at det fremgår af besigtigelsesrapporten, at der er meget fugt i gulvet og på ydersiden af soklen. Klageren har yderligere anført, at selskabet burde have udgravet rørinstallationen for at undersøge, om der er følgeskader i stedet for at indsætte forbeholdet i policen.

Ifølge forsikringsbetingelserne dækker forsikringen alle utætheder, der opstår i bygningens skjulte rør og kabler, og skader der breder sig derfra. Forsikringen undtager udgifter til at forebygge skader.

9. 91655

Nævnet bemærker indledningsvist, at det ifølge almindelige forsikringsretlige regler er klageren, der skal bevise, at rørinstallationens dårlige stand er en følge af en dækningsberettigende skade.

Efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at den omtvistede rørinstallations dårlige stand skyldes den dækningsberettigende skade på et rør under gæstetoilettet. Da det ikke er godtgjort, at der i øvrigt er dækningsberettigende skader på installationen, har nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist dækning.

Nævnet har lagt vægt på, at selskabets bygningstaksator har anført i bygningsskaderapporten, at "fjernvarmerør er blotlagte i.fm. udbedring af skaden. De er meget dårlige men ikke utætte. De er ikke dårlige som følge af den dækningsberettigede rørskade".

Nævnet har endvidere ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har taget forbehold for kommende skader på rørinstallationen.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand